

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ

**Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas “RISEBA”
STUDIJU VIRZIENA “Mākslas”
STUDIJU PROGRAMMA “Audiovizuālā mediju māksla”
izglītības klasifikācijas kods: 43213**

Informācija par ekspertu

Vārds	Dainis	Uzvārds	Juraga
Darbavieta	Latvijas Kultūras akadēmija	Amats	Docents. Nacionālās filmu skolas vadītājs.
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Mg.art.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			<i>Paraksts</i>

**Novērtēšanas vizītes datums:
31.10.2024.**

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas “RISEBA” (turpmāk tekstā – RISEBA) 2024. gada 08. jūlijā iesniedza iesniegumu Nr.24/1.1-15/176 par izmaiņām studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” nosaukuma, iegūstamā grāda, mērķa, uzdevumu, un sasniedzamo rezultātu izmaiņām;
- Studiju kvalitātes komisijas 2024. gada 17. janvāra lēmums Nr.2024/02-A
- RISEBA 2024.gada 20.septembra vēstulēs Nr. 24/1.1-15/292; Nr. 24/1.1-15/293; Nr. 24/1.1-15/294 par papildinformācijas sniegšanu izmaiņām studiju virziena “Mākslas” akadēmiskā bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” un tai pievienotajiem dokumentiem – pēc AIC pieprasījuma sniegto papildinformāciju;
- novērtēšanas vizītes laikā iegūto informāciju intervijās ar RISEBA pārstāvjiem;
- 2017. gada 13. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”;
- Augstskolu likumu (ar veiktajiem grozījumiem Augstskolu likumā 13.06.2024., kas stājušies spēkā 22.06.2024.)
- 2014. gada 13. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” (ar 03.10.2023 veiktajiem grozījumiem, kas stājušies spēkā 05.10.2023.);
- RISEBA studiju virziena “Mākslas” novērtēšanas ekspertu atzinumu no 2023. gada 9. novembra (Expert group joint opinion)

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" (turpmāk tekstā – RISEBA) studiju virziena "Mākslas" ietvaros tiek īstenotas trīs studiju programmas, to skaitā akadēmiskā bakalaura studiju programma "Audiovizuālā mediju māksla" (izglītības klasifikācijas kods 43213). RISEBA studiju virziens "Mākslas" akreditēts līdz 2026. gada 17. janvārim.

Ar 2024. gada 8. jūlijā iesniegumu Nr.24/1.1-15/176 RISEBA lūdz veikt izmaiņas akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" programmas mērķī, uzdevumos un sasniedzamajos rezultātos. Ar iesniegumu RISEBA neveic izmaiņas programmas nosaukumā un nemaina iegūstamo grādu.

Nepieciešamība pēc izmaiņām radusies pēc Studiju kvalitātes komisijas 2024. gada 17. janvāra lēmuma Nr.2024/02-A 8.7.punktā noteikto, ka ir uzdots "Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolai "RISEBA"" 6 mēnešu laikā saskaņot akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" nosaukumu, iegūstamo grādu, mērķi, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus.

Lai veiktu izmaiņas, RISEBA ir pārskatījusi akadēmiskās bakalaura studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" mērķi, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus un iesniegusi izmaiņas ar to pamatojumiem ekspertīzei.

Studiju programmas mērķis šobrīd ir šādā redakcijā: "Sniegt iespēju apgūt akadēmisko izglītību un iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā, nodrošinot specifisku kompetenču apguvi mākslas darbu un inovatīvu produktu radīšanā, pētniecībā un radošu projektu īstenošanā, tādējādi sagatavojot konkurētspējīgus, audiovizuālās un mediju jomas speciālistus, kuri spēj darboties, ievērojot mūsdienu tehnoloģiju attīstību vietējā un starptautiskajā darba tirgū." Studiju programmas mērķī RISEBA piedāvā mainīt tekstu no "audiovizuālās un mediju jomas speciālistus" uz "audiovizuālās mākslas un mediju mākslas speciālistus" un programmas mērķi izteikt šādā redakcijā: "Sniegt iespēju apgūt akadēmisko izglītību un iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā, nodrošinot specifisku kompetenču apguvi mākslas darbu un inovatīvu produktu radīšanā, pētniecībā un radošu projektu īstenošanā, tādējādi sagatavojot konkurētspējīgus, audiovizuālās mākslas un mediju mākslas speciālistus, kuri spēj darboties, ievērojot mūsdienu tehnoloģiju attīstību vietējā un starptautiskajā darba tirgū."

Studiju programmas uzdevumu 2. punkts šobrīd ir šādā redakcijā: "Sniegt pilnvērtīgai audiovizuālās mediju mākslas darbībai nepieciešamas zināšanas humanitārajās un mākslas zinātņu jomās." RISEBA uzdevumu sadaļas 2. punktā piedāvā mainīt tekstu no "audiovizuālās mediju mākslas" uz "audiovizuālās mākslas un mediju mākslas" un programmas 2. uzdevumu izteikt šādā redakcijā: "Sniegt pilnvērtīgai audiovizuālās mākslas un mediju mākslas darbībai nepieciešamas zināšanas humanitārajās un mākslas zinātņu jomās."

Studiju programmas uzdevumu 4. punkts šobrīd ir šādā redakcijā: “Veicināt studentu pieredzi mācīties un strādāt sadarbībā, iesaistoties, radot, prezentējot un vadot projektus, lai izprastu jauno mediju mākslas procesus un radītu mākslas darbus un produktus dažādās medietās komunikācijas vidēs (mobilajās, tiešsaistes, vietrādes, virtuālajā un paplašinātajā realitātē u.c.).” RISEBA studiju programmas uzdevumu sadaļas 4. punktā piedāvā mainīt tekstu no “jauno mediju mākslas procesus” uz “audiovizuālās mākslas un mediju mākslas procesus” un programmas 4. uzdevumu izteikt šādā redakcijā: “Veicināt studentu pieredzi mācīties un strādāt sadarbībā, iesaistoties, radot, prezentējot un vadot projektus, lai izprastu audiovizuālās mākslas un mediju mākslas procesus un radītu mākslas darbus un produktus dažādās medietās komunikācijas vidēs (mobilajās, tiešsaistes, vietrādes, virtuālajā un paplašinātajā realitātē u.c.).”

Studiju programmas uzdevumu 7. punkts šobrīd ir šādā redakcijā: “Veicināt audiovizuālajai mediju mākslai nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūšanu, izmantojot dažādas studiju darba metodes un formas, veidojot ciešu teorētisko un praktisko kursu sasaisti.” RISEBA uzdevumu sadaļas 7. punktā piedāvā mainīt tekstu no “audiovizuālajai mediju mākslai” uz “audiovizuālajai mākslai un mediju mākslai” un programmas 7. uzdevumu izteikt šādā redakcijā: “Veicināt audiovizuālajai mākslai un mediju mākslai nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūšanu, izmantojot dažādas studiju darba metodes un formas, veidojot ciešu teorētisko un praktisko kursu sasaisti.”

Sasniedzamo rezultātu 6. punkts šobrīd ir šādā redakcijā: “Demonstrē profesionālās ētikas, atbildības un ilgtspējīgas attīstības izpratni, ievērojot audiovizuālās industrijas ētikas un sabiedriskā labuma principus.” RISEBA rezultātu sadaļā 6. punktā piedāvā mainīt tekstu no “profesionālās ētikas” uz “ētikas” un tekstu no “ievērojot audiovizuālās industrijas” uz “ievērojot mediju un audiovizuālās industrijas” un programmas 6. rezultātu izteikt šādā redakcijā: “Demonstrē ētikas, atbildības un ilgtspējīgas attīstības izpratni, ievērojot mediju un audiovizuālās nozares ētikas un sabiedriskā labuma principus.”

Studiju rezultātu sadaļā 7. punkts ir precizēts katrai specializācijai. RISEBA piedāvā 7. rezultātu punktus minēto mainīt no “audiovizuālās nozares” uz “mediju un audiovizuālās nozares” un programmas 7. rezultātus izteikt šādās redakcijās:

- Specializācija “Kino operators”. Rezultāts pirms izmaiņām: “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino operatora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” Rezultāts pēc izmaiņām: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino operatora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Specializācijai “Kino producenti”. Rezultāts pirms izmaiņām: “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino producenta specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” Rezultāts pēc izmaiņām: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino producenta specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”

- Specializācijai “Kino režisors”. Rezultāts pirms izmaiņām: “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino režisora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” Rezultāts pēc izmaiņām: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino režisora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Specializācijai “Audiovizuālais žurnālists”. Rezultāts pirms izmaiņām: “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī audiovizuālā žurnālista specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” Rezultāts pēc izmaiņām: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī audiovizuālā žurnālista specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

RISEBA attālinātās novērtēšanas vizītes laikā notika:

- tikšanās ar RISEBA vadību, studiju virziena vadītāju, programmas vadītāju. Tikšanās piedalījās RISEBA rektors, RISEBA valdes loceklis un RISEBA Studiju un starptautiskās sadarbības prorektors, RISEBA Mediju un radošo tehnoloģiju fakultātes dekāna p.i., RISEBA studiju virziena “Mākslas” vadītājs un RISEBA akadēmiskās bakalaurs studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” direktors;
- tikšanās ar kvalitātes nodrošināšanas speciālistiem piedalījās RISEBA Kvalitātes nodaļas vadītājs un Kvalitātes nodaļas administratori;
- tikšanās ar studiju programmas mācībspēkiem;
- tikšanās ar studiju programmas studējošajiem;
- noslēguma tikšanās ar augstskolas, fakultātes un studiju virziena vadību.

Tikšanos laikā RISEBA pārstāvji sniedza izmaiņu pamatojumu, kā arī iepazīstināja ekspertu ar procesu, kādā notika programmas mērķa, uzdevumu un sasniedzamo rezultātu izmaiņu izstrāde.

RISEBA pārstāvji atbildēja uz eksperta jautājumiem, sniedzot nepieciešamo informāciju izmaiņu pamatojumam un to izvērtējumam.

Tikšanās laikā ar augstskolas un programmas vadību tika noskaidrots izmaiņu veikšanas pamatojums, izmaiņu veikšanas process, iesaistīto pušu atbildība izmaiņu izstrādes procesā, katra vadības locekļa iesaiste un atbildība darbā pie izmaiņām, arī tika atbildēts uz eksperta uzdotajiem jautājumiem.

Tikšanās laikā ar Kvalitātes nodaļas pārstāvjiem eksperts noskaidroja viņu iesaisti un atbildību izmaiņu izstrādes procesā, kā arī eksperts norādīja uz konstatētajām nekonsekvencēm, kādā izmaiņas ir uzrakstītas un formulētas 1. pielikumā “Studiju programmas parametru izmaiņu tabula”. Augstskolas pārstāvji solīja pievērst tam uzmanību nākotnē.

Tikšanās laikā ar mācībspēkiem tika pārrunāta viņu iesaiste izmaiņu veikšanā un viņu redzējums par plānotajām izmaiņām un to ietekmi uz viņu docētajiem studiju kursiem. Eksperts uzklusīja mācībspēku viedokli par to, kā plānotās izmaiņas skar katru no viņiem individuāli.

Tikšanās laikā ar studējošo pārstāvjiem tika pārrunāta studējošo iesaiste un studējošajiem pieejamā informācija par gaidāmajām izmaiņām programmas mērķī, uzdevumos un sasniedzamajos rezultātos, eksperts uzklusīja studējošo viedokli un attieksmi par šīm izmaiņām.

Noslēguma tikšanās laikā eksperts atkārtoti tikās ar augstskolas vadību un īsumā iepazīstināja to ar dienas kopsavilkumu, un puda pirmos iespaidus par plānoto izmaiņu ietekmi uz mācību procesu un programmas rezultātiem.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

Plānotās izmaiņas ietver sekojošus savstarpēji saistītus komponentus:

- studiju programmas mērķa maiņa;
- studiju programmas uzdevumu maiņa;
- studiju programmas sasniedzamo rezultātu maiņa;

Ar RISEBA iesniegumu netiek mainīts studiju programmas nosaukums “Akadēmiskā bakalaurs studiju programma “Audiovizuālā mediju māksla”” un netiek mainīts iegūstamais grāds “Humanitāro zinātņu bakalaurs grāds audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā”.

3.1. Studiju programmas sasniedzamā mērķa maiņa

Sasniedzamajā programmas mērķī RISEBA piedāvā mainīt daļu, kurā tiek noteikti, kādas jomas speciālisti būs programmas absolventi, mērķī tiek mainīts teksts no “audiovizuālās un mediju jomas speciālistus” uz “audiovizuālās mākslas un mediju mākslas speciālistus”, un programmas mērķis tiek izteikts šādā redakcijā: “Sniegt iespēju apgūt akadēmisko izglītību un iegūt humanitāro zinātņu bakalaurs grādu audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā, nodrošinot specifisku kompetenču apguvi mākslas darbu un inovatīvu produktu radīšanā, pētniecībā un radošu projektu īstenošanā, tādējādi sagatavojot konkurētspējīgus, audiovizuālās mākslas un mediju mākslas speciālistus, kuri spēj darboties, ievērojot mūsdienu tehnoloģiju attīstību vietējā un starptautiskajā darba tirgū”.

Atbilstoši jaunajam mērķim, tiek precizēts, kādas jomas speciālisti tiek sagatavoti šajā programmā. Ja iepriekš mērķī bija noteikts “audiovizuālās un mediju jomas speciālistus”, tad veiktās izmaiņas uz “audiovizuālās mākslas un mediju mākslas speciālistus”, eksperta prāt, nozīmīgi maina sasniedzamo programmas mērķi, jo ir būtiska izmaiņa, izvirzīto mērķi sagatavot audiovizuālās mākslas speciālistus un mediju mākslas speciālistus.

Kā tiek minēts izmaiņu pamatojumā, ir runa par tradicionālajiem audiovizuālajiem medijiem un mūsdienu mediju mākslas formām. Līdz ar to augstskolas uzdevums būtu stiprināt ar mākslas izglītību un tās dažādību saistīto mācību saturu, kurā tiktu mācītas dažādas audiovizuālās mākslas un mediju mākslas formas, to vēsture, analīze, koncepciju izstrāde, u.tml. Pēc tikšanās ar studējošajiem, eksperts neguva pārliecību, ka mainoties studiju programmas mērķim, augstskola atbilstoši stiprina ar mediju mākslas jomu saistīto apmācību saturu. Arī tikšanās laikā ar vadību, par mediju mākslu tiek runāts tikai tajā satura apjomā,

kādus kursus šobrīd piedāvā augstskolas docētāji. Eksperta prāt, šobrīd mediju mākslas virzienam atbilst kursi “Multimediji un imersīvās tehnoloģijas”, “360 grādu vizualizācija”, “360 grādu kinematogrāfiskā VR satura veidošana”, kā arī sarunās pieminētā skaņas dizaina apguve un mākslīgā intelekta rīku integrēšana mācību saturā. Citu kursu saturā mediju mākslas saturs ir iekļauts tikai pastarpināti, piem. kurss “Audiovizuālās tehnoloģijas” vai “Audiovizuālās montāžas pamati”. Nevienā tikšanās reizē neizskanēja, ka mediju māksla tiek mācīta digitālās mākslas, interaktīvo instalāciju, video mākslas utml. virzienos.

Mērķa izmaiņu pamatojuma 2. punktā tiek minēts, ka “Kompetenču apguve pētniecībā un radošu projektu īstenošanā tiek veicināta ar teorētisko un praktisko zināšanu apvienojumu, kas sniedz iespēju strādāt ar dažādiem mediju un mākslas formātiem, ieskaitot eksperimentālus un inovatīvus projektus.” Eksperts tikšanās laikā neguva apstiprinājumu, ka augstskolas personālam ir kopīgs redzējums, kas tiktu saprasts ar “eksperimentālu un inovatīvu projektu izstrādi”. Ja tikšanās laikā ar vadību un studējošajiem uz jautājumu par eksperimentāliem un inovatīviem projektiem tiek pieminēti tehnoloģiskie rīki (360 grādu animācijas izstrāde, animācija programmā “Blender”, Cinema 4D, Unity utml.), kā arī hibrīdprojekti, un analītiskā un pētnieciskā žurnālistika, tad mācībspēki atzīmē, ka viņuursos tas ir saistīts ar satura novatoriskumu un plašāku skatu uz satura radīšanu un iespēju radīšanu saturam.

Akadēmiskā bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” ir 4 specializācijas: “Kino režisors”, “Kino operators”, “Kino producenti” un “Audiovizuālais žurnālists”. Tikšanās laikā ar mācībspēkiem izskanēja viedoklis, ka lietojot “kino” specializāciju nosaukumus, tas pēc būtības sašaurināti piesaka apmācību saturu. Eksperts uzsver, ka šobrīd, kad tiek mainīts programmas mērķis, specializāciju nosaukumiem un to saturiskajai nozīmei ir jāpievērš īpaša uzmanība. Tikšanās laikā ar vadību izskanēja, ka tiek plānots tuvākajā laikā mainīt specializāciju nosaukumus, lai tie atbilstu mainītajam programmas mērķim. Eksperts atzinīgi novērtē, ka augstskolas pārstāvji plāno izmaiņas specializāciju nosaukumos, tos pārsaucot, ņemot vērā skaidrāku norādi un sasaisti ar audiovizuālās mākslas un mediju mākslas jomu.

3.2. Studiju programmas uzdevumu maiņa

Uzdevumu sadaļā 2. punktā tiek piedāvāts mainīt teksta daļu no “audiovizuālās mediju mākslas” uz “audiovizuālās mākslas un mediju mākslas” un programmas 2. uzdevumu izteikt šādā redakcijā: “Sniegt pilnvērtīgai audiovizuālās mākslas un mediju mākslas darbībai nepieciešamas zināšanas humanitārajās un mākslas zinātņu jomās.”

Uzdevumu sadaļā 4. punktā piedāvā mainīt teksta daļu no “jauno mediju mākslas procesus” uz “audiovizuālās mākslas un mediju mākslas procesus” un programmas 4. uzdevumu izteikt šādā redakcijā: “Veicināt studentu pieredzi mācīties un strādāt sadarbībā, iesaistoties, radot, prezentējot un vadot projektus, lai izprastu audiovizuālās mākslas un mediju mākslas procesus un radītu mākslas darbus un produktus dažādās mediētās komunikācijas vidēs (mobilajās, tiešsaistes, vietradēs, virtuālajā un paplašinātajā realitātē u.c.).”

Uzdevumu sadaļā 7. punktā piedāvā mainīt teksta daļu no “audiovizuālajai mediju mākslai nepieciešamo” uz “audiovizuālajai mākslai un mediju mākslai nepieciešamo” un programmas 7. uzdevumu izteikt šādā redakcijā: “Veicināt audiovizuālajai mākslai un mediju mākslai

nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūšanu, izmantojot dažādas studiju darba metodes un formas, veidojot ciešu teorētisko un praktisko kursu sasaisti.”

Izskatot visas pieteiktās izmaiņas programmas uzdevumos, eksperts atzīst, ka tās ir saskaņotas ar veiktajām izmaiņām programmas mērķī un sasniedzamajos rezultātos, bet pēc būtības uzdevumi daļēji atbilst akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” nosaukumam.

3.3. Studiju programmas rezultātu maiņa

Rezultātu sadaļā 6. punktā piedāvā mainīt teksta daļu “profesionālās ētikas” uz “ētikas” un teksta daļu no “ievērojot audiovizuālās industrijas” uz “ievērojot mediju un audiovizuālās industrijas”, un programmas 6. rezultātu izteikt šādā redakcijā: “Demonstrē ētikas, atbildības un ilgtspējīgas attīstības izpratni, ievērojot mediju un audiovizuālās industrijas ētikas un sabiedriskā labuma principus.”

6. un 7. sasniedzamajā rezultātā tiek lietoti divi termini: “industrija” un “nozare” (“ievērojot audiovizuālās industrijas ētikas” un “zina audiovizuālās nozares principus”). Vēlams būtu izmantot vienotu terminoloģiju, šajā gadījumā atbilstoši būtu izvēlēties terminu “nozares”.

Tikšanās laikā ar augstskolas un programmas vadību eksperts saņēma skaidrojumu par veiktajām izmaiņām šajā punktā, bet augstskolas pārstāvju nostāja nebija vienota. Lai arī vispārējā ētikā varētu būt iekļaujama profesionālā ētika, tomēr izglītojot studējošos audiovizuālās mākslas un mediju mākslas jomās, profesionālā ētika var nesakrist ar vispārējās ētikas normām. Eksperts rekomendē saglabāt 6. sasniedzamajā rezultātā norādi gan uz “profesionālo ētiku”, gan uz “vispārējo ētiku”, sasniedzamā rezultāta 6. punktu pieņemot šādā redakcijā: “Demonstrē vispārējās ētikas, profesionālās ētikas, atbildības un ilgtspējīgas attīstības izpratni, ievērojot audiovizuālās un mediju nozares ētikas un sabiedriskā labuma principus.”

Rezultātu sadaļā 7. punkts ir precizēts katrai specializācijai. RISEBA piedāvā 7. rezultāta punktā minēto no “audiovizuālās nozares” uz “mediju un audiovizuālās nozares” un programmas 7. rezultātu izteikt šādās redakcijās:

- Specializācijai “Kino operators”: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino operatora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Specializācijai “Kino producenti”: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino producenta specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Specializācijai “Kino režisors”: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino režisora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Specializācijai “Audiovizuālais žurnālists”: “Zina mediju un audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī audiovizuālā žurnālista specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”

6. un 7. sasniedzamajā rezultāta redakcija tiek mainīta, paplašinot industrijas, kuras tiek iekļautas programmas sasniedzamajos mērķos no “audiovizuālās nozares” uz “mediju un audiovizuālās nozares”. Lai arī redakcija korekta un saprotama, eksperts iesaka mainīt terminus vietām un teksta vieglākai uztveramībai lietot “audiovizuālās un mediju nozares”.

Izskatot visas pieteiktās izmaiņas programmas sasniedzamajos rezultātos, eksperts atzīst, ka tās ir saskaņotas ar veiktajām izmaiņām programmas mērķī un uzdevumos, bet pēc būtības daļēji atbilst akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” nosaukumam.

Tikšanās laikā ar Kvalitātes nodaļas pārstāvjiem, iepazīstinot ar savu atbildību izmaiņu sagatavošanā, augstskolas pārstāvji atzina, ka tā ir bijusi pārsvarā tehniska, bez iesaistes un sadarbības izmaiņu saturā. Jāatzīmē, ka RISEBA sniegtajā informācijā konstatētas vairākas tehniskas neprecizitātes (lielo sākumburtu lietojums izmaiņu pamatojumā, failu ar vienādiem nosaukumiem (dažādās mapēs) veidošana). Neprecizitātes ir mulsinošas un turpmāk no tām būtu jāizvairās.

Veiktās izmaiņas programmas mērķī, uzdevumos un sasniedzamajos rezultātos savstarpēji ir pārdomātas un saskaņotas, bet daļēji atbilst programmas nosaukumam “Audiovizuālā mediju māksla”. Kā nosaka 2014. gada 13. maija Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 ar 2023. gada 3. oktobra izmaiņām, Latvijas izglītības klasifikācijai atbilstošās studiju programmas nosaukums, saturs un iegūstamā grāda nosaukums ir savstarpēji saistīti un izriet no studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Ņemot to vērā, visiem parametriem ir jābūt saskaņotiem arī ar studiju programmas nosaukumu. Tajā šobrīd tiek izmantots programmas saturu sašaurinošs nosaukums – audiovizuālā mediju māksla. Būtu nepieciešams veikt programmas nosaukuma maiņu.

Papildus, ņemot vērā, ka pēc aktuālā regulējuma, grāda nosaukums ir atkarīgs no sasniedzamajiem rezultātiem (MK noteikumu Nr. 240, 12. punkts: “Pēc bakalaura studiju programmas apguves studējošajam piešķir bakalaura grādu, kas atbilst attiecīgajā studiju jomā sasniegtajiem studiju rezultātiem. Latvijas izglītības klasifikācijai atbilstošās studiju programmas nosaukums, saturs un iegūstamā grāda nosaukums ir savstarpēji saistīti un izriet no studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem.”), katrai specializācijai var tikt veidots savs grāda nosaukums, kas ir sasaistē ar specializācijas sasniedzamajiem rezultātiem. Pārskatot specializāciju nosaukumus, eksperts aicina mainīt arī sasniedzamā grāda nosaukumu(s).

4. Secinājumi

Eksperta viedoklis par plānotajām izmaiņām akadēmiskajā bakalaura studiju programmā ir sekojošs:

4.1. balstoties uz sarunām vizītes laikā un iepriekš minēto analīzi, var secināt, ka plānotās izmaiņas, mainot bakalaura studiju programmas mērķi, uzdevumus un sasniedzamos

- rezultātus, bet nemainot programmas nosaukumu un iegūstamo grādu(s), neatbilst aktuālajam regulējumam (2014. gada 13. maija Ministru kabineta noteikumi Nr. 240)-
- 4.2. RISEBA sniegtajā informācijā konstatētas vairākas tehniskas neprecizitātes (lielo sākumburtu lietojums izmaiņu pamatojumā, vienādu failu nosaukumu veidošana), neprecizitātes ir mulsinošas un turpmāk no tām būtu jāizvairās;
 - 4.3. būtu nepieciešams izvērtēt iespēju mainīt programmas specializāciju nosaukumu(s), jo mainot programmas mērķi, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus un paplašinot apgūstamās mākslas jomas (nosakot, ka tagad tās ir audiovizuālās mākslas un mediju mākslas jomas), esošie specializāciju nosaukumi ir mākslas jomu sašaurinoši un daļēji atbilst programmas mērķim;
 - 4.4. būtu jāmaina iegūstamā grāda nosaukums atbilstoši spēkā esošajam regulējumam – MK noteikumi Nr. 240 ar 2023. gada 3. oktobra izmaiņām “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”. Regulējumā ir svītrotā nepieciešamība sasaistīt iegūstamo grādu ar zinātnes nozari un pēc aktuālā regulējuma, grāda nosaukums ir atkarīgs no sasniedzamajiem rezultātiem (MK noteikumu Nr. 240, 12. punkts);
 - 4.5. nepieciešams mainīt programmas nosaukumu no “Audiovizuālā mediju māksla” uz atbilstošāku programmas sasniedzamajiem rezultātiem, piem. “Audiovizuālā māksla un mediju māksla” vai “Audiovizuālā un mediju māksla”, lai nosaukumam būtu atbilstība programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem.
 - 4.6. programmas vadībai būtu nepieciešams ciešāk sadarboties ar kvalitātes vadību, lai sagatavotie dokumenti būtu korektāki.

5. Rekomendācijas

1. Eksperts iesaka apstiprināt sekojošas izmaiņas akadēmiskajā bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla”.
 - Studiju programmas mērķi mainīt no “Sniegt iespēju apgūt akadēmisko izglītību un iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā, nodrošinot specifisku kompetenču apguvi mākslas darbu un inovatīvu produktu radīšanā, pētniecībā un radošu projektu īstenošanā, tādējādi sagatavojot konkurētspējīgus, audiovizuālās un mediju jomas speciālistus, kuri spēj darboties, ievērojot mūsdienu tehnoloģiju attīstību vietējā un starptautiskajā darba tirgū.” uz “Sniegt iespēju apgūt akadēmisko izglītību un iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā, nodrošinot specifisku kompetenču apguvi mākslas darbu un inovatīvu produktu radīšanā, pētniecībā un radošu projektu īstenošanā, tādējādi sagatavojot konkurētspējīgus, audiovizuālās mākslas un mediju mākslas speciālistus, kuri spēj darboties, ievērojot mūsdienu tehnoloģiju attīstību vietējā un starptautiskajā darba tirgū.”
 - Uzdevumu 2. punktu mainīt no “Sniegt pilnvērtīgai audiovizuālās mediju mākslas darbībai nepieciešamas zināšanas humanitārajās un mākslas zinātņu jomās.” uz “Sniegt pilnvērtīgai audiovizuālās mākslas un mediju mākslas darbībai nepieciešamas zināšanas humanitārajās un mākslas zinātņu jomās.”
 - Uzdevumu 4. punktu mainīt no “Veicināt studentu pieredzi mācīties un strādāt sadarbībā, iesaistoties, radot, prezentējot un vadot projektus, lai izprastu jauno mediju

mākslas procesus un radītu mākslas darbus un produktus dažādās mediētās komunikācijas vidēs (mobīlajās, tiešsaistes, vietrādes, virtuālajā un paplašinātajā realitātē u.c.).” uz “Veicināt studentu pieredzi mācīties un strādāt sadarbībā, iesaistoties, radot, prezentējot un vadot projektus, lai izprastu audiovizuālās mākslas un mediju mākslas procesus un radītu mākslas darbus un produktus dažādās mediētās komunikācijas vidēs (mobīlajās, tiešsaistes, vietrādes, virtuālajā un paplašinātajā realitātē u.c.).”

- Uzdevumu 7. punktu mainīt no “Veicināt audiovizuālajai mediju mākslai nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūšanu, izmantojot dažādas studiju darba metodes un formas, veidojot ciešu teorētisko un praktisko kursu sasaisti.” uz “Veicināt audiovizuālajai mākslai un mediju mākslai nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūšanu, izmantojot dažādas studiju darba metodes un formas, veidojot ciešu teorētisko un praktisko kursu sasaisti.”
- Sasniedzamo rezultātu 6. punktu mainīt no “Demonstrē profesionālās ētikas, atbildības un ilgtspējīgas attīstības izpratni, ievērojot audiovizuālās nozares ētikas un sabiedriskā labuma principus.” uz “Demonstrē vispārējās ētikas, profesionālās ētikas, atbildības un ilgtspējīgas attīstības izpratni, ievērojot audiovizuālās un mediju nozares ētikas un sabiedriskā labuma principus.”

Rezultātu sadaļā 7. punktu mainīt:

- Programmas specializācijā “Kino operators”. Rezultātu 7. punktu mainīt no “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino operatora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” uz “Zina audiovizuālās un mediju nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino operatora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Programmas specializācijā “Kino producenti”. Rezultātu 7. punktu mainīt no “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino producenta specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” uz “Zina audiovizuālās un mediju nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino producenta specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Programmas specializācijā “Kino režisors”. Rezultātu 7. punktu mainīt no “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino režisora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” uz “Zina audiovizuālās un mediju nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino režisora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”
- Programmas specializācijā “Audiovizuālais žurnālists”. Rezultātu 7. punktu mainīt no “Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī audiovizuālā žurnālista specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.” uz “Zina audiovizuālās un mediju nozares principus un attīstības tendences, kā arī audiovizuālā žurnālista specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.”

2. Sakarā ar 2023. gada 3. oktobra izmaiņām MK noteikumos Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, regulējums nosaka, ka iegūstamais grāds ir atkarīgs no programmas sasniegtajiem rezultātiem, līdz ar to eksperts rekomendē pārskatīt iegūstamo grādu atbilstoši spēkā esošajam regulējumam.
3. Sakarā ar 2023. gada 3. oktobra izmaiņām MK noteikumos Nr. 240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”, regulējums nosaka, ka programmas nosaukumam jāatbilst programmas mērķiem, uzdevumiem un sasniegtajiem rezultātiem. Eksperts rekomendē pārskatīt programmas nosaukumu atbilstoši spēkā esošajam regulējumam.

Dainis Juraga, Mg.art.

Rīgā, 2024. gada 7. novembrī